

ZÁHONYI VASUTAS

XI. évfolyam, 49. szám

2022. július 25

Méltóságosak

Kapkodnánk a fejünket, ha volna erőnk hozzá ebben a nagy hőségben, annyi minden történik mostanában. Ember, leginkább vasutas legyen a talpán, aki tudja követni, és persze, értelmezni a „sokmindent”, nem is beszélve arról, vajon mit jelentenek majd számunkra. Tipikusan ilyen nap volt július huszonegyedike, csütörtök, amikor kiderült a híradásokból, ismét vármegyékben élünk ezután, ha van várunk, ha nincs. És azt is megtudhattunk, hogy az eddigi kormány megbízottak neve főispán lesz.

Nyomban felvetődött a kérdés, miképp kell szólítani a főispánt, ha hölgy, hiszen amikor legutóbb volt ilyen tisztség kis hazánkban, még nem volt divat, hogy nők is elnyerhetik. Azóta az egyetlen hölgy, Dr. Sifter Rózsa, Zala vármegye főispánja sietett tisztázni a helyzetet, mondván, hogy ő is főispán, mint férfi kollégái. De, ha már megszólítás, vajon hogyan volt ez

szokásban, hol volt a főispán helye rang szerint a történelmi időkben? Amikor még a sokszor vele született rang és cím fontosabb volt, mint a – többnyire általuk – elnyert tisztség.

A dolog csak első látásra bonyolult, mert volt ugyan vagy tizenöt cím, de szigorúan meghatározott volt a használatuk. Mondanunk sem kell, a pápa után (*Őszentsége, Szentséges Atya*) a király, és családja következett, már amikor épp volt: *Őfelsége*, esetleg *Felséges* járt az uralkodónak, házastársának, és az aktuális trónörökösnek. Valahogy úgy, ahogyan a matrózok mondják a tengeralttjárón, miszerint Isten után első a kapitány.

Ezek után következtek nyomban a királyi család tagjai, ők voltak a *fenségesek*. Majd ismét egyházi méltóság a sorban, a bíborosok *főmagasságúak* voltak, úgy, mint *Őeminenciája, Eminenciás úr. Főméltóságú* cím járt ki a kormányzónak, amikor már csak az volt, és a hercegprímásnak. *Nagyméltóságúak* voltak az érsekek – az egyháznak fontos tisztségei – a titkos tanácsosok, külföldről akkreditált nagykövetek, a Felsőház, a Kúria és a számvevőszék elnökei, és a magasan tisztelgő tábornokok.

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselői Záhony

És el is érkezünk a *méltóságos* főispánhoz, de méltóságosak voltak többek között a püspökök, a Képviselőház elnöke, bírók, tábornokok, Budapest főpolgármestere, bizonyos városok polgármesterei, főkapitányok, ügyészek, stb., stb. Méltóságosak voltak a vasút- és postaigazgatók, illetve különböző főtanácsosok és a főiskolai tanárok is. Azok sem voltak kevesebben, akiknek a *nagyságos* cím járt, és hogy mégsem olyan egyszerű az élet, arra bizonyíték, hogy néhány megszólításból több is kijárhatott egy-egy tisztség viselőjének.

Például a Vitézi Rend tagjai *nemzetesek* voltak, de lehettek egyben méltóságosak is, a *főtisztelendő* római katolikus papok pedig nagyságosak. *Főtisztelendő* járt a protestáns püspöknek, *tisztelendő* a kisebb rangú katolikus papnak és a rabbinak. *Nagy tisztelendő* volt a protestáns pap, ha parókiát is kapott, *tiszteletes* a protestáns segédlelkész. *Kegyelmes* járt általában az értelmiségieknek, mint a tanárok, *tekintetesek* pedig a mesteremberek, iparosok lehettek.

Külön macera lehetett megtanulni a tegezés/magázás szabályait, melyek valószínűleg egyedülállóak voltak a címekkel együtt Európában, de talán a világban is. Sokak szerint ez is hungarikum, döntsön mindenki kedve szerint. Mindenesetre én jobban szeretném, ha az ódonszagú régmúlt ellenében tegezhetném tovább, akiket eddig is tegezhettem. Címnek talán elég lesz a váltókezelő, kicsivizsgáló, bizt.ber- vagy távközlő műszerész, netán épp jegyvizsgáló.

Dolhai József

HUMORSAROK

NAGY KÉRDÉS

Az aranyhal kérleli a horgászt: dobj vissza, és lehet három kívánságod!

- Rendszerben, szeretnék egy Mercedest!
- Tessék! – és ott a Merci – milyen hitelt szeretnél hozzá?
- Hmm – gondolkodik kicsinyt horgász, majd megszólal – és te min szeretnél sülni, zsíron, vagy olajon...?

NAGY DÖNTÉS

Gazsi és Marci futballmeccsre mennek, és egy üveg pálinkát is visznek magukkal. Gondolják, minden gólnál lehajtanak egy kupicával.

A meccsnek vége lett, ám egyetlen gól sem esik, a végeredmény 0:0.

- Merci leverten: Gazsi, menjünk el inkább egy kosárlabdameccsre...!

Balogh Attila